

[Fjerde næstformand]

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af en samfundstjeneste.

(Beslutningsforslag nr. B 41).

Retsudvalget har afgivet:

Betænkning over forslag til lov om gensidig bistand ved inddrivelse af visse EF-fordringer.

Eksemplarer er omdelt.

Efter at Poul Hartling har nedlagt sit mandat som medlem af folketinget, har ministeren for Grønland i skrivelse af 5. januar d. å. anmodet om, at der må blive udpeget et *nyt medlem til kommissionen om hjemmestyre i Grønland*. Til nyt medlem af kommissionen om hjemmestyre i Grønland har vedkommende gruppe udpeget *Ivar Hansen*. Den pågældende er herefter valgt.

Fra Nordisk Råds danske delegation er modtaget *beretning om Nordisk Råds 25. session* i Helsingfors samt aftryk af kapitel I i Nordisk Ministerråds beretning til Nordisk Råds 25. session (Det nordiska samarbejdet – ministerrådets verksamhet). Eksemplarer vil blive omdelt.

Skriftlig fremsættelse af forslag:**Miljøministeren (Niels Matthiasen):**

Jeg skal herved tillade mig for folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om vandforsyning m. v.
(Lovforslag nr. L 143).

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser i anledning af forslag til lov om vandforsyning m. v.

(Lovforslag nr. L 144).

Ifølge den gældende vandforsyningslov skal loven optages til revision i folketingsåret 1977-78, navnlig med hensyn til udligning af produktionspriserne på vand i hovedstadsområdet.

Den udsættelse af revisionen, der skete i sidste folketingssamling, skyldtes bl. a., at det udvalg vedrørende vandforsyningen i hovedstadsområdet, der blev nedsat af miljøministeren den 16. juli 1975, endnu ikke havde afgivet betænkning.

Udvalgets betænkning forelå i foråret 1977, og grundlaget for lovforslaget er på

væsentlige punkter udvalgets betænkning. Udvalget fandt det ikke hensigtsmæssigt at gennemføre en overdragelse af hovedstadsområdets fælles vandforsyninger til hovedstadsrådet, ligesom udvalget ikke fandt det nødvendigt, at der blev grebet ind over for de nuværende vandpriser i hovedstadsområdet. Derimod fandt udvalget det ønskeligt, at der ved revisionen af vandforsyningsloven gennemføres en sådan forbedring af hovedstadsrådets styringsmuligheder, at man bedre kan sikre sig en planmæssig udbygning af vandforsyningen og sikre, at ulighederne i vandpriserne ikke bliver væsentlig større under den fremtidige udvikling.

Lovforslaget bygger endvidere på en redegørelse om anvendelse og prioritering af vore vandressourcer, som miljøstyrelsen har udarbejdet.

Samtidig er der foreslået en række yderligere ændringer af loven, der i sin nuværende skikkelse hviler på principperne i den første samlede vandforsyningslov af 1926. De foreslåede ændringer er i det hele så omfattende, at de ikke hensigtsmæssigt kan udarbejdes som et sæt ændringer til den gældende lov, og jeg har på denne baggrund besluttet at stille forslag om, at den gældende lov erstattes af en ny vandforsyningslov.

Hovedsigtet med lovforslaget er at tilvejebringe et bedre grundlag for, at anvendelsen af vort grundvand og vort ferske overfladevand fremover kan ske efter *en samlet planlægning og administration*.

Der er derfor i forslaget foreslået en udbygning af planlægningsbestemmelserne.

Den overordnede planlægning skal ske ved udarbejdelse af *vandindvindingsplaner*. Disse, der skal udarbejdes af amtsrådene og godkendes af ministeren, skal bl. a. indeholde retningslinier for, hvorledes de enkelte dele af amtskommunen skal forsynes med vand, og hvorfra vandet skal indvindes. Planerne skal endvidere indeholde hovedprincipper for behandling og fremføring af vand.

Den detaljerede planlægning skal ske ved *vandforsyningsplaner*, der skal udarbejdes af kommunalbestyrelserne med amtsrådets godkendelse, og som efter forslaget skal bestemme, hvorledes kommunens vandforsyning skal tilrettelægges, herunder hvorledes vandforsyningsanlæggene nærmere skal drives.

Det er endvidere – som noget nyt – foreslået, at begge plantyper efter forslaget skal

[Miljøministeren]

fremkomme under en *offentlighedsprocedure*, således at planerne eventuelt kan behandles sammen med regionplaner og kommuneplaner. Planlægningsbestemmelserne i lovforslaget er derfor affattet med loven om lands- og regionplanlægning som forbillede.

For at opnå en tilstrækkelig *fælles styring* af sagerne om benyttelse af vand foreslås reglerne om indvinding af overfladevand til vanding og dambrug – der hidtil har været reguleret i vandløbsloven og som hovedregel administreret af vandløbsretterne – overført til vandforsyningslovgivningen. Lovens område vil herefter være udvidet til at omfatte indvinding af alt grundvand og overfladevand.

Dette betyder bl. a., at der kræves tilladelse til enhver form for indvinding af vand. Dette gælder også grundejernes indvindingsret til begrænset vandindvinding på egen grund. Denne ret er allerede begrænset i den gældende lov, og det er som hidtil ikke tanken, at en tilladelse til sådan vandindvinding skal kunne afslås, medmindre det er praktisk muligt at skaffe ejendommen en anden hensigtsmæssig vandforsyning.

For at opnå den bedste fordeling af ressourcerne set ud fra et samfundsmæssigt synspunkt, er det endvidere – svarende til forskellige udenlandske ordninger – foreslået, at alle vandindvindingstilladelser fremtidig skal tidsbegrænses. Tilladelse til vandindvinding skal således meddeles for et bestemt tidsrum, som højst kan være 30 år. For indvinding til vanding af landbrugsafgrøder og til dambrug er tidsrummet dog – som hidtil – med hensyn til grundvand højst 15 år og med hensyn til overfladevand højst 10 år. Efter forslaget skal samme tidsfrister, regnet fra lovens ikrafttræden, også gælde for allerede givne indvindingstilladelser.

En bortfaldet vandindvindingstilladelse skal dog efter forslaget meddeles på ny i det omfang, der fortsat er behov for vandindvinding, medmindre samfundsmæssige hensyn er til hinder for det.

Som nævnt indstillede udvalget vedrørende vandforsyning i hovedstadsområdet, at man imødegik problemerne omkring vandforsyningen ved at give mulighed for en stærkere styring af den almene vandforsyning i hovedstadsområdet, og i lovforslaget er der foreslået regler om forsyningspligt i overensstemmelse med udvalgets indstilling,

men gældende for hele landet. Bestemmelserne går i hovedtræk ud på, at almene vandforsyningsanlæg får pligt til at påtage sig udvidelser eller deltage – også udgiftsmæssigt – i videreudviklingen af et områdes almene vandforsyning.

Endelig foreslås reglerne om tilsyn og kontrol udbygget i forhold til den gældende lov, og muligheden for at stille krav til vandets kvalitet er foreslået udvidet.

Under folketingets behandling af udskydelsen af vandforsyningslovens revision i 1976 blev spørgsmålet om principperne for anvendelsen og prioriteringen af vore vandressourcer drøftet, og den daværende miljøminister tilkendegav, at miljøstyrelsen ville fremkomme med en redegørelse om disse problemer, således at folketinget i forbindelse med revisionen af loven ville få mulighed for en drøftelse af en samlet vandpolitik på grundlag af redegørelsen.

Miljøstyrelsen har i sin redegørelse stillet forslag om en nærmere prioritering af vandressourcerne. En sådan prioritering er helt nødvendig i områder, hvor vandforekomsterne er sparsomme, eller hvor øget vandindvinding vil medføre uacceptable virkninger på omgivelserne.

Der er enighed om, at befolkningens almindelige forsyning med drikkevand må gå forud, medens landbrugsorganisationerne under forhandlingerne om lovforslaget har givet udtryk for, at den forøgelse af væksten i den animalske produktion i de kommende år – som landbruget og regeringen er enige om – må forudsætte, at de nødvendige vandmængder stilles til rådighed for markvanding forud for de øvrige hensyn, der er nævnt i miljøstyrelsens redegørelse, f. eks. hensynet til, at der er så meget vand i vore vandløb, at det naturlige plante- og dyreliv kan bevares.

Det er mit håb, at vi i forbindelse med lovforslagets behandling her i folketinget og i udvalget kan få en debat om vandressourcernes prioritering, bl. a. på baggrund af miljøstyrelsens redegørelse, således at folketingets holdning til dette vigtige spørgsmål kan blive kendt, forinden de administrative regler i henhold til lovforslaget skal udarbejdes. Disse regler vil blive udarbejdet i samarbejde med de kommunale organisationer, erhvervsorganisationerne og miljøorganisationerne.

Jeg mener, at der med det forslag til ny vandforsyningslov, der nu fremsættes, er

[Miljøministeren]

skabt et godt grundlag for udnyttelsen af vore vandressourcer.

Da det vil være nødvendigt at foretage konsekvensændringer i vandløbsloven, miljøbeskyttelsesloven, ferskvandsfiskeriloven og vejlovgivningen, har jeg fundet det rigtigt at samle disse ændringer i et særligt *lovforslag om ændring af forskellige lovbestemmelser i anledning af forslaget til lov om vandforsyning m. v.*

Samtidig har jeg fundet det naturligt at foreslå enkelte mindre realitetsændringer i henholdsvis vandløbsloven og miljøbeskyttelsesloven.

Med disse ord, og idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne, der ledsager lovforslagene, skal jeg anbefale lovforslagene til folketingets velvillige behandling.

Miljøministeren (Niels Matthiasen):

Jeg skal herved tillade mig for folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om støtte til miljøinvesteringer.

(Lovforslag nr. L 145).

Loven om støtte til miljøinvesteringer trådte i kraft den 1. april 1976. Loven åbner mulighed for, at virksomheder, der er etableret før miljøbeskyttelseslovens ikrafttræden, kan få støtte til projekter, der medfører en væsentlig reduktion af virksomhedernes forurening.

Miljøkreditrådet har i sin årsredegørelse for finansåret 1976/77 indstillet, at loven ændres således, at rentenedslag udgår som støtteform og erstattes med et 25 pct.s direkte investeringstilskud. Dette svarer til den gennemsnitlige kapitalværdi af det i dag gældende rentenedslag på 6 pct. p. a. Landbrugsrådet og Industrirådet, der er repræsenteret i miljøkreditrådet, har endvidere i direkte henvendelser til mig anbefalet denne lovændring.

Erfaringerne har vist, at støtte i form af rentenedslag ikke har haft den tilsigtede virkning. Således har en stor del af de ansøgere, der har fået bevilget rentenedslag, senere meddelt, at de ikke ønskede at udnytte tilsagnet. Da det i hovedparten af disse sager drejer sig om frivillige miljøprojekter, har dette ført til, at en række forureningsbegrænsende projekter ikke er blevet gennemført.

På denne baggrund finder jeg det naturligt at søge loven ændret således, at støtte i form af rentenedslag erstattes af et 25 pct.s direkte investeringstilskud. Dette svarer til den støtte, der efter den gældende lov kan gives til investeringer mellem 20.000 kr. og 50.000 kr. samt til anlægsbidrag i forbindelse med tilslutning til offentlige rensningsanlæg.

Det er ikke tanken, at der med den foreslåede lovændring skal åbnes mulighed for i videre omfang end hidtil at give støtte i de konkrete sager. En ændring vil heller ikke berøre lovens samlede ramme og vil ikke have administrative konsekvenser. I lovforslagets bemærkninger er der nærmere redegjort for de bevillingsmæssige forhold.

Med disse bemærkninger skal jeg, idet jeg i øvrigt tillader mig at henvise til lovforslagets bemærkninger, anbefale lovforslaget til folketingets velvillige behandling og vedtagelse.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ligestillingsrådet.

(Lovforslag nr. L 146).

Ligestillingsrådet blev nedsat administrativt i november 1975 i overensstemmelse med en indstilling fra kommissionen vedrørende kvindernes stilling i samfundet og har til opgave at fremme ligestillingen mellem mænd og kvinder i samfundet, herunder på arbejdsmarkedet, i undervisning og uddannelse samt i familielivet. På baggrund af det samtidig hermed af arbejdsministeren fremsatte forslag til lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse m.v., hvorved der tillægges rådet visse administrative funktioner, finder jeg det hensigtsmæssigt, at rådet nu lovfæstes.

Det er tanken, at rådet fortsat skal bestå af 8 medlemmer, hvoraf 4 er udpeget af henholdsvis Landsorganisationen i Danmark, Fællesrådet for danske Tjenestemand- og Funktionærorganisationer, Dansk Arbejdsgiverforening og De grønlandske Kvindeforeningers Sammenslutning og 3 medlemmer af Danske Kvinders Nationalråd. Formanden udpeges af regeringen. Baggrunden for Nationalrådets repræsentation i rådet med i alt 3 af 8 medlemmer er, at Danske Kvinders Nationalråd er en sammenslutning af 42 kvinde-